

Nya skatteregler på gång för stiftelser – kort sammanfattning av lämnat utredningsförslag och SiS remissvar

Det efterlängttade förslaget med nya skatteregler för allmännyttiga stiftelser och andra allmännyttiga subjekt presenterades i somras av Stiftelse- och föreningsskatteutredningen – ”Moderniserade skatteregler för ideell sektor” (SOU 2009:65). Nedan sammanfattas förslagen i betänkandet och därefter följer SiS remissvar i huvuddrag.

Innebörden av utredningens förslag – SOU 2009:65

Idag innebär *ändamålskravet* att en stiftelse ska ha ett kvalificerat allmännyttigt ändamål för att kunna vara skattegynnad. Utredningen föreslår att detta ändras till allmännyttigt ändamål i mer vid mening. Samma regler avses därmed gälla för stiftelser, ideella föreningar och trossamfund. Något förslag till definition av allmännyttigt ändamål lämnas inte, utan i stället görs en exemplifierande uppräkningslista. Följande ska enligt lagförslaget anses som allmännyttiga ändamål, nämligen att främja

- fredsfrämjande verksamhet
- idrott
- kultur
- miljövård
- omsorg om barn och ungdom
- politisk verksamhet
- religiös verksamhet
- sjukvård
- social hjälpverksamhet
- utbildning
- vetenskaplig forskning
- andra därmed likvärdiga ändamål.

Verksamhetskravet behålls i förslaget i stort sett i nuvarande utformning. En positiv nyhet är att avvikelser i mindre utsträckning ska kunna godtas förutsatt att avvikelserna kan bedömas som endast tillfälliga.

Även *fullföljdskravet* är i huvudsak detsamma som tidigare men har preciserats med utgångspunkt från vad som utkristalliserats från rättspraxis, särskilt under 2000-talet. I underlaget för beräkning av användningsgraden inräknas löpande kapitalavkastning (men ej kapitalvinster) och skattefria fastighets- och rörelseinkomster. Hit räknas också andra offentliga bidrag än näringsbidrag och arv och gåvor från enskilda, dock endast om det framgår att avsikten är att de ska användas direkt för verksamheten. Om skatt betalats till följd av uttagsbeskattning med anledning av övergång från oinskränkt skattskyldighet får sådan skatt beaktas vid fullföljdsberäkningen.

Om ovanstående tre krav för skattegynnande är uppfyllda, erhålls precis som idag skattebefrielse för kapitalinkomster inklusive kapitalvinster. Dessutom föreslås skattebefrielse för *inkomster som har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet*. Denna skattebefrielse gäller inkomst av både ”rörelse” och ”fastighet”. Nuvarande specialregler för fastigheter, inklusive de regler som avser specialbyggnader och som omfattar även andra fastighetsägare än allmännyttiga subjekt, ska enligt förslaget upphöra. Det förslag till skattebefrielse för sk finansieringsinkomster upp till en viss gräns, nämligen 25 procent av samtliga intäkter, som lämnas avseende föreningar och trossamfund gäller däremot inte stiftelser.

Bestämmelserna om *uttagsbeskattning* vid skatterättsliga karaktärsbyten ska enligt förslaget finnas kvar. Dock föreslås en övergångsbestämmelse som innebär att dessa bestämmelser inte ska tillämpas på sådana stiftelser som genom lagförslaget som sådant erhåller skattegynnad status (dvs stiftelser som enligt nuvarande regler inte har ett kvalificerat allmännyttigt ändamål men däremot ett allmännyttigt ändamål i mer vid mening).

Enligt utredningen föreslås *inte* att stiftelser ska ha rätt till *grundavdrag*. För allmännyttiga ideella föreningar och trossamfund uppgår detta avdrag idag till 15 000kr men föreslås däremot bli höjt till 30 000 kr.

Nuvarande s k *katalogsobjekt* försvinner enligt förslaget. Avsikten är dock att skattegynnad status normalt ska kunna uppnås för berörda subjekt, inte minst genom förslaget om utvidgning av ändamålskravet att innefatta allmännyttiga ändamål i mer vid mening samt genom ett förslag att intäkter av myndighetsutövning ska vara skattefria.

SiS remissvar i korthet

SiS välkomnar utredningens förslag och tillstyrker i huvudsak de principiella och tekniska överväganden som utredningen gjort.

Beträffande *ändamålskravet* har SiS vissa invändningar av redaktionell art. För att undvika tolkningssvårigheter bör enligt SiS mening uttrycket ”andra likvärdiga ändamål” ersättas med ”andra allmännyttiga ändamål” eller motsvarande uttryck. SiS lämnar i sitt remissvar ett förslag till lagtext i denna del.

SiS välkomnar de förtydliganden av gällande rätt som arbetats in i *fullföljdskravet* men påtalar ett behov av vissa klargöranden.

Då begreppet ”*naturlig anknytning*” är helt nytt för stiftelser krävs en precisering i propositionen – eller ännu hellre i lagtexten som sådan. Om bidrag från företag, t ex enligt samarbetsavtal, inte skulle vara att klassificera som inkomster som har naturlig anknytning bedömer SiS det nödvändigt att den skattefrihet för *finansieringsinkomster* upp till en nivå om 25 procent av samtliga intäkter, som föreslås för föreningar och trossamfund, även ska omfatta stiftelser. Ett avsteg från likabehandlingsprincipen innebärande beskattning av stiftelser men inte föreningar av denna typ av bidrag kan nämligen enligt SiS inte försvaras.

För det fall den skattemässiga behandlingen av den s k finansieringsfrågan – inte bara för stiftelser utan även för föreningar – tenderar att bli alltför komplex under det fortsatta lagstiftningsarbetet, förordar SiS att denna fråga bryts ut och utreds i särskild ordning. Översynen av de otidsenliga skattereglerna i övrigt för stiftelser bedömer SiS nämligen så angelägen att detta reformarbete under inga förhållanden får äventyras.

Det framstår enligt SiS som rimligt, inte minst från praktiska utgångspunkter, att *uttagsbeskattning* över huvud inte ska ske vid övergång till skattegynnad status.

SiS anser inte att det föreligger skäl att inte låta *grundavdraget* omfatta även stiftelser. Avdraget bör dessutom höjas, förslagsvis till två prisbasbelopp.